

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

Sermones Estiuales De Tempore

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Sermo quintus

urn:nbn:de:hbz:466:1-30616

Dominica. III. post Pasca

fame. vij. annoz. Spūalr dauid cui indi-
gnat' erat dñs ppter ppli mīerationē sūg-
pctōre cui dñs indignat' ppter pctōz mlti-
tudinē. Eligat q̄ pte trū diez. i. contri-
tionis: p̄fessōis: z satisfactōis. et nō p̄-
cautionē inimicōz: neq̄ fame septē ānoz. i.
tribulationē z egestatē totius vite future.
Aug. li. de dece chordis. Veloz est mo-
dica amaritudo in faucibz q̄ eternū tor-
mentū in visceribz.

Secūdus ar. In p̄ced. rē. In h̄ autē
dicendū de retributiōe bonoz q̄bus
dñs. **M**odicū z videbitis me. **U**n. j.
Pe. v. De' ois gr̄e vocauit nos in eterna
gl̄iam suā in ch̄o zēu modicum passos.
Tūc autē sic dī. **Joā. j.** ioan. iij. similes ei
erim' qm̄ videbim' eū sicuti ē. Et ex hac
visione triplicē hēm' felicitatē ad p̄ns rē

Prima delitiose q̄tationis. (plādā.
Secunda gaudiose exaltatiōis.
Tertia copiose possessionis.

Prima rē. qz post modicū laboris multū
hēbūt q̄tatiōis. **Eccl. ij.** Modicū labo-
raui z inueni mihi multā req̄ez. Sic q̄ dī
Pau. Heb. iij. Festinē ingredi i illā req̄
em. **S**ecda est rē. qz p' modicū merōz
p̄limū hēbūt leticie z exultatiōis. **j. Pe. j.**
Exultabūt modicū nūc si oportet contri-
stari. Job. xxxij. Videbūt facie ei' in iubi-
lo. et **Esa. lxxj.** Videbit' z gaudebit cor
vestz. et **Joan. xvj.** Vos contristabimini:
sed tristitia v̄a p̄tē in gaudiū. **T**ertia
est rē. qz p' modicū tribulatiōis z indigē-
tie plurimū hēbūt abūdātie z copiose pos-
sessionis. **Esa. lx.** Tunc videbitis z afflues-
sez oibz bonis: et mirabit' rē. **P̄s.** Credo
videre bona dñi in terra vi. **Ite Satiabor**
cū appuerit gl̄ia tua. **Q̄d desiderāda est**
hec visio dī z q̄tīmēdū est ip̄a puari. **Exē**
p̄lū q̄re in sc̄do aduentuali feria. iij. post q̄r
ram dñicam.

Tertio ar. Aud. qm̄ excellētissimū p̄-
mū reportat iusti p modico labore.
Notate qm̄ lex dī. **B**n merētibz p̄tutum
p̄mia tribui cōuenit. **E. de statuis z ima.**
l. et p̄tutum p̄mia. Sed audite qd dī. lxxj.
di. Miramur. in fine. Honores mōi si sū-
ne merito laboris nō cōsequit' aliq̄s: mul-
to fort' nec honores celestiu dignitatum.
Nō sit q̄ nob dux p vita etna modico tpe
laborare. Nā si rex cupiam diceret Serui

mibi hodie fidelz z p totū vite residū rel-
q̄m hēbis z honores plimos. **Credo q**
ille libētissime regi fuiret rē. **Expone rē:**
notādo illud. **j. Loz. iij.** Unusq̄sq̄ p̄p̄iā
mercedē accipiet fin suū laborē.

Sermo quintus

Modicū et iā

Modicū et iā rē. **O**es honorate. **j. pe. ij.** Sic
agere debem' si volum' videz
re deū cui' imago est in oibz. **I**taq̄ om̄es
debem' honorare triplici rōne
Primo rōne creatiōis p̄t' oīe imagis
Secdo rōne recreatiōis (dignitatē.
p̄t' gr̄e baptismal' nobilitatem.
Tertio ratiōe sperande beatificatiōis
p̄t' illius eterne glorie sublimitatem
De his tribz sup illud **P̄s.** Signatū est
sup nos lumē vult' tui dñe: **G**losa distin-
guit triplicē imaginē. i. imaginē generose
creatiōis. gratiose recreatiōis. et gl̄iose
assimilatiōis. **P**rima est in oibz. **S**ecda in
iustis tñ. **T**ertia dūtaxat in b̄is.

Modicū rē.
Prim' arti. **A**n possit hō videre deū
p̄ essentiā: **N**ō. **C**hrys. exponēs il-
lud qd dī **Jo. j.** Deū nemo vidit ynq̄. sic
dī. **I**pm̄ qd est de' nō solū p̄hete: sed nec
angeli viderūt neq̄ archāgeli: qd em̄ cre-
abilis est nature/qualiter videre poterit
quod increabile est: **S**ed contra. **j. Loz.**
xij. **V**idem' nūc p̄ speculū z in enig. tunc
autē facie ad facie. **E. j. Jo. iij.** **V**idebim'
eū sicuti est. **R**n. **t**ho. in p̄ma pre. q. xij.
sic dī. q̄ homi inest naturale desiderū cog-
noscedi cām cū intuet' effectū. z ex h̄ admī-
ratiōe in hōibz p̄surgit. **S**i iūq̄ intellectus
rōnalis creature nō posset ad p̄mā causāz
rez p̄tingere/ remaneret inane desiderūz
nature: qd ē incōueniēs. **I**ō p̄cedēdū ē q̄
intellect' creat' p̄t' deū videre. **Q**d ar dī
Chrys. itelligendū est de visiōe cōprehen-
sua. **H**ec **t**ho. **P**ro fund. **Q**z hō diuina
cōsc̄cere possit/vident' etiā sentire poete z
p̄hi. **Q**ui. **j. meta.** **P**ronaq̄ cū spectet anīz
malta cerera terrā. **O**s homi sublime deli-
dit: celūz videre iussit: z erectos ad side-
ra tollere vult'. et **Arist. x. eth. j.** **S**imonid'
dē dī: q̄ hō se dīz trahere ad diuina q̄ntū p̄t'.
Sed q̄ hō possit deūz videre/nō tradunt

phineq; poete. Hoc ergo q̄rit An sez possit rē. Dic rñ. vt s̄. Et tandem dicas. Cū ḡ bñ sint in vltima sui p̄fectio: nō dubium q̄n deū videat. **U**x̄ q̄ resolutioe p̄clude q̄ ad hoc instatissime debem⁹ eniti vt digni efficiamur v̄sioe dei. Als em̄ inania erūt oia nra desideria. Sed q̄rit quō ad h̄ dis/poni poterim⁹. Audi Esa. lx. Tunc vide/ bis z affluēs z mirabit̄ z dilatabit̄ cor tu/ um q̄n cōuersa fuerit ad te mltitudo mar/ for: itudo gētū venerit tibi: inundatio ca/ meloz opiet te/ oromedarij madia z effa. **U**bi notādest tres p̄ditiones dispositiue ad videndū deū. **P**rima est p̄nie amari/ tudo: iō. q̄n p̄uersa fuerit ad te mltitudo ma/ s̄. i. amaritudis. **S**cōda est p̄stantie fortitudo. s. in aduersis tolerādis: z i insi/ dijs tentationū expugnādis. ideo dr: for/ titudo gentū venerit tibi. **T**ertia est d̄/ ligentie p̄mptitudo. s. in bonis exequēdis. iō dr: inundatio cameloz opiet te: oro. ma/ dia z effa. **I**lla em̄ sunt anialia velocissi/ ma: camelus. s. z oromedari⁹. **E**t nota q̄ madian interpretat̄ p̄dictio. et effa mēsurā. p̄ q̄d signat q̄ diligentia boni opis debet esse p̄radictiua acie z cū mēsurā discre/ tionis z prudentie. **P**ro p̄mo Hierem. ij. Scito z vide q̄ in alū z amarū est reliq̄sse te dñm deū tuum. **P**ro scōdo Tob. v. For/ titudo esto. **P**ro tertio illud. ij. **C**oz. ix. **N**ō ex tristitia aut necessitate. hilarē ei datorē diligit de⁹. **F**igura **M**oyse p̄usq̄ ap/ pareret sibi de⁹ i mōte z cū eo loq̄ret: trās/ ijt mare: dimiscavit q̄ amalech: z diligēter ascendit in montē: vt patz Exo. xiiij. z xvij. z xix. **E**xpone z applica fm̄ sup̄dicta. **E**t nota q̄ moyses interpretat̄ assumpt⁹ ex aq̄s **E**t fecit quēlibet querens ab aq̄s volupta/ tū: quē optz trāsire mare p̄nie: bellare q̄ te/ tationes: z in montē celestē p̄ desiderū ascē dere. et sic disponit̄ ad videndū deum: q̄m ex talib⁹ efficit̄ cor mūdum q̄ videt̄ deus. **D**at. v. **B**ñ mūdo corde: q̄m ip̄i deū vi/ deat. **S**cōd⁹ ar. **I**n p̄ced. zc. **H**ūc d̄ tertio q̄d est veritas infimibilis duratiōis. q̄ vt dr: **D**at. xv. **I**būt h̄i in suppliciu z eternū. iusti autē in vitā eternam. **I**n h̄ autē finone dicemus breuiter de duratiōe infimibili punitionis reproboz. **N**am sicut dr **S**ego. in moz. **I**bi mors sp̄ viuūt: z finis sp̄ incipit: z defect⁹ deficere nescit. **U**bi ad

p̄ns tria sunt consideranda: videlicet **C**ontinuitas sine interruptione **A**cerbitas sine alleuatiōe **I**ntermiabilitas cū oimoda desp̄atiōe. **P**rimo igit̄ rē. **U**n Apoc. xiiij. **N**ō h̄cūt req̄ez die ac nocte q̄ ado. be. z ima. ei⁹. **E**t **J**udic. xx. **N**ō erat morientū req̄ez. **D**a/ gna q̄ppe est aggrauatio doloris/ p̄tinua/ tio passiōis. **S**cōm est acerbitas sine d̄/ minutione aut alleuatiōe: q̄m in inferno nulla est redēptio. **E**st tñ intelligēdū fm̄ **S**co. m. iij. di. xx. q̄ nō est incōueniēs pe/ nam debitā veniali h̄re terminū in inferno. q̄ etiā vere penitēs p̄mo z p̄tem p̄nie im/ posite explēs z añ torā expletā reciduiās in mortale: et sic decedēs: p̄ parte p̄nie rest/ dua soluet penā in inferno/ z nō nisi t̄palē. q̄a iā cōmutatū est debitū pene et̄ne i debi/ tū pene t̄palis. **S**ed loq̄ndo de pena in s̄/ cta. p̄ illis peūis p̄ q̄b⁹ aliq̄s damnat̄: nul/ la erit d̄minutio: nulla erit alleuatiō: **D**ul/ la solatiij interpositio. **E**zech. vij. **A**ngu/ stia sup̄ueniēte req̄rēt pacē z nō erit. **C**ō/ turbatio veniet sup̄ p̄turbationē. **Q**uid ḡ dicere pōt̄ aia dānata: **C**erte illd̄ **B**ren. **P**osuit me desolatā. tota die meroze p̄ fe/ ctam. **H**eu dolor: oh pena: vach desolatio plena oi tormēto. **S**up̄ hec hō corde me/ mento. nec em̄ vn⁹ alium poterit cōsolari. nec vn⁹ cōpatiet̄ aliū. **N**ec etiā bñ cōpatiet̄ miserijs damnatoz. **S**ed sicut dr **P̄s. L**e/ tabit̄ iust⁹ cū viderit vindictā. **T**ertiu z est intermiabilitas cū oimoda desp̄atiōe. **P**rouer. ij. **D**ortuo hoie impio/ nulla erit vltima spes. **I**ntelligite hec q̄ obliuiscim⁹/ ni deū. auari/ supbi zc. **B**icat ḡ vnusquisq̄z eoz illd̄ **H**iere. xv. **Q**uare fact⁹ est dolor me⁹ p̄petu⁹ z plaga mea desp̄abil. **O**si mi/ seri p̄ctōres attēderēt q̄nt⁹ sit horroz infer/ nalis pene: certe nō timerēt penas t̄pales nec differrent agere p̄niam. **B**erñ. in ep̄la **V**igiliās times z ieiunia: manuūq̄z labo/ res: sed hec leuia sūt/ flāmas p̄petuas me/ ditātī. **E**xemplū narrat **B**re. li. iij. dialo. de q̄dā **P**etro facto heremita q̄ anteq̄z he/ remum peteret/ infirmitate grauatus: de/ funct⁹ est. sed p̄tin⁹ vite restitutus: inferni supplicia innūera z flāmarū loca se vidisse testabat̄: z q̄sdā potētes hui⁹ seculi sibi sus/ penso vidisse: vbi cum a demonib⁹ mer/ geres: p̄hibuit angelus dicēs. **R**egredere

Dominica. III. post Pasca

ad corpus / r q̄liter sit viuendum attende
Qui ad vitam redies: carne sua vigilijs r
ieiunijs adeo affligebat: vt etia lingua ta-
ceret q̄ viderat r timebat: cōuerfatio loq̄-
ref. Proptea ait Greg. Scti tpaalem pena
lycz putat. quia p̄ hanc euadere eterna nō
formidant.

Uerū ar. Aud. rē. Nolite ḡ negligē-
re. Dicit em. l. Dissoluta negligētia
nō solū dolus: sed etiā negligētia iputat:
vt patet extra de p̄stitūtib. Si autē Po-
ne casū de p̄ditore cui rex benign⁹ manda-
uit: veni ad me / indulgētia cito p̄ceptū.
Si autē differas / incarcerationo te rē. Ille
negligit: iō horēde incarceration⁹ ē. Expone
notādo illō Eccl. v. Ne tardes p̄uerti ad
dñm: r ne differas de die in rē.

Sermo sextus

In dīcū et iā

rē. Fraternitatē diligite. j. Jo-
an. ij. hoc est necessariū si volu-
m⁹ videre deū. Ad hāc at dilectionē nos
hortat natura: sc̄ptura: r gratia. De p̄mo
Eccl. xij. De animal diligit sibi sile. De se-
cūdo Joā. xv. Hoc ē p̄ceptū meū vt dili-
gar̄ inuicē. De tertio. Aug. li. de doctria
chr̄i. Des q̄dē frēs fm q̄ hoies sum⁹: sed
m̄to maḡ fm q̄ chr̄iant. **D**o dīcū rē.

Prim⁹ articulus. An in vīdōe diuine
essētie p̄sistat b̄ritudo: Nō. qz d̄r
Dion. j. ca. mystice theol. Per illud qd̄
est sup̄mū intellect⁹ hō dō p̄iūgit sic oīno
i gnoto. Cōtra. Aug. Vīdō est tota mer-
ces. Rn. tho. j. ij. q. iij. q̄ vltia b̄ritudo
nō pōt esse nisi i vīdōe diuine essētie. q̄a
nunq̄ pōt q̄tari desiderij naturale hois
cōḡitē: q̄sq̄ pueniat ad cōḡitēdū essen-
tia cause. B̄ritudo autē est bonuz appetit⁹
humani totat̄ q̄tariū. Vnde dñica. lxx.
sermone. v.

Secūdus ar. In p̄ced. rē. Nūc autē vi-
scendū de duratiōe infimiblis remūe
ratiōis b̄tōz. Gal. vj. Qui semiat in spū:
de spū meret vitā eterna: q̄. s. in ip̄a vīdōe
cōsistit. Jo. xvij. Hec est vita eterna vt cog-
noscat te solū v̄z deū r que misisti ieiūm
chr̄m. In hac autē vīdōe q̄ vita eterna est

gaudiū est inextimabile r sūme desiderā-
bile. qz vīz illud est gaudiū purissimū /
ne doloris admixtione. Gaudiū securissimū
mū sine timoris p̄turbatiōe. Gaudiū ple-
nissimū sine diminiutiōe. **P**rimo igit rē.
Esa. l. Gaudiū r leticiā obtinebunt r fu-
giet dolor r gemit⁹. Nam r Apoca. xxi.
Absterget de⁹ oēm lachrymā ab ocul⁹ eo-
rū: r mors vltra nō erit neqz luct⁹ neqz cla-
mor neqz dolor erit vltra que p̄ma abiēt.
Bern. Absterget de⁹ lachrymā compun-
ctiōis: qz ibi nō erit culpa. lachrymā com-
passiōis: qz ibi nulla miseria. lachrymā
deuotiōis: qz ibi nō erit vado r veniō ad
nos. Et tale ē vite p̄nt̄ gaudiū. **S**ecūdo dicit
Prover. xiiij. Risus dolore miscebit. Et
Boe. li. de p̄sol. Quantū mult⁹ amaritū-
dint̄ hūane felicitat̄ dulcedo resp̄sa est.

Secūdo gaudiū illud est securissimū. Jo-
an. xvj. Gaudiū vestz nemo tollet a vob.
Et Aug. in solilo. Ibi gaudiū nunq̄ de-
crefeit. Nō tale est gaudiū mūdi: de quo
Prover. xiiij. Extrema gaudij luct⁹ occu-
pat. Ideo Aug. i solilo. Vita mea vita ca-
duca: vita fallax r ymbriatica: plena laq̄is
mult⁹. Nūc gaudeo: sepe tristo: nūc vigi-
lo: iā infirmo: nūc viuo: sp̄ morio: nūc fe-
lix appeto: sepe miser: nūc rideo: iam fleo.
Sicqz oīta mutabilitati subiacent vt nil
vna hora in vno statu p̄maneat. Hinc tris-
mor: hinc tremor: hinc fames: hinc sitis:
hinc calor: hinc frīg⁹: hinc lāguor: inde do-
lor exuberat. **T**ertio illud gaudiū est
plenissimū. qz. s. de bono infinito. Jo salua-
tor dicebat discipulis Joā. xvj. Petite r
accipietz vt gaudiū v̄m sit plēnū. Sic est
gaudiū illud vt ip̄a ciuitas celest̄ dicatur
tota exultatio: r p̄ls ei⁹ gaudiū Esa. lxx.
Eccl. creō hierusalē exultatiōez r p̄lm ei⁹
gaudiū. Exēplum de lamia ferri in medio
fornac̄ ardēt̄. Ime posita q̄ sic tota pene-
traf ab igne q̄ nō tm̄ d̄r ignita / sed ignis:
lz nō app̄hedat totū ardorez fornac̄. Sic
et q̄libet aia br̄a adeo replet gaudio q̄ nō
tm̄ d̄r gaudiosa: s̄z gaudiū. **Q**d etiā d̄r
dñs d. Mat. xxv. Intra i gaudiū dñi tui.
q. d. Nō in te intrabit gaudiū: qz nō pōt
ses illō cōp̄hēdere: s̄z intrabis i gaudiū
sicut in abyssum incomprehēsbile. Ansel.
Gaudiū erit int⁹ r extra: gaudiū surū at-
qz deoz: gaudiū circūcirca r vbiqz gau-